

ผลของกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ของเด็กก่อนวัยเรียน

นางสาวไฉทัย อุบลสวัสดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

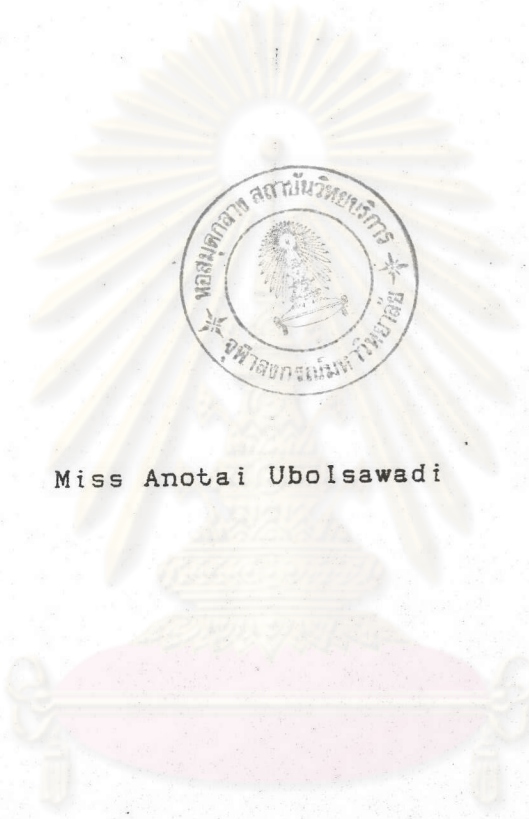
ISBN 974-582-793-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018906

117126210

EFFECTS OF THE PARENT EDUCATION ACTIVITIES ON SCIENCE
PROCESS SKILLS OF PRESCHOOL CHILDREN

Miss Anotai Ubolsawadi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-793-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียน

โดย

นางสาวไฉทัย อุบลสวัสดิ์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. อума สุขคนธมาน

อาจารย์ ดร. ศรินธร วิทยะสิรินันท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อума สุขคนธมาน)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. ศรินธร วิทยะสิรินันท์)

[Signature]
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. บุษบง ตันติวงศ์)

อโณทัย อุบลสวัสดิ์ : ผลการจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียน (EFFECTS OF THE PARENT EDUCATION ACTIVITIES
ON SCIENCE PROCESS SKILLS OF PRESCHOOL CHILDREN) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร.
อุมา สุคนธมาน, อ.ดร. ศรีนทร วิทยะสิรินันท์, 201 หน้า. ISBN 974-582-793-2

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียน ตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองและเด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุ 5-6 ปี จำนวน 30 ครอบครัว ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multi-stage Sampling) ผู้วิจัยจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง 4 ขั้นตอน คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติด้วยชุดฝึกปฏิบัติ การให้คำแนะนำเป็นรายบุคคลและการประชุมสรุปและประเมินผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ออกมาหาค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบกันโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้แก่บุตรของตนของผู้ปกครองกลุ่มทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0005 และสูงกว่าผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0025 ในทำนองเดียวกัน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียนที่ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0005 และสูงกว่าเด็กก่อนวัยเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .025

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา 2535.....

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
.....

C141050 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION
KEY WORD: : PARENT EDUCATION/SCIENCE PROCESS SKILL/PRESCHOOL CHILDREN

ANOTAI UBOLSAWADI : EFFECTS OF THE PARENT EDUCATION ACTIVITIES ON
SCIENCE PROCESS SKILLS OF PRESCHOOL CHILDREN. THESIS ADVISOR : ASSO.
PROF. UMA SUKONTHAMAN , Ed.D. THESIS CO-ADVISOR : INSTRUCTOR
SARINTHORN VIDHAYASIRINUN, Ph.D., 201 pp. ISBN 974-582-793-2

The purpose of this research was to study the effects of the parent education activities on science process skills of preschool children. Theiry parents of five-to-six years old children were selected by multi-stage sampling. 4 steps of the parent education activities were : one-day workshop, home-based practices according to the constructed packages, individual supervision, and summary and evaluation meeting.

The data were gathered and analyzed by means of t-test . The findings indicated that after the experiment, the knowledge of the parents in the experimental group was higher significantly ($p < .0005$), and was also significantly higher than that of the control group at the .0025 level. Similarly, the knowledge of children whose parents joined the provided activities was higher significantly ($p < .0005$) and was also significantly higher than that of the control group at the .025 level.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....
สาขาวิชา.....การศึกษาระดับมัธยมศึกษา.....
ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อุมาสุคนธมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ครินทร์ วิทยะสิรินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา สละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ให้คำแนะนำต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบุลย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. บุษบง ตันติวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำ ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุณย์สวัสดิ์ ที่กรุณาสละเวลาเป็นผู้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ และช่วยในการประชาสัมพันธ์การวิจัยนี้ ให้แก่ผู้ปกครอง ทำให้ผู้วิจัยได้รับความสนใจ และความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ปกครอง ขอกราบขอบพระคุณคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดที่ดี และมีประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนราชาธิปไตย ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดี และบุคคลสำคัญที่สุด ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านผู้ปกครองทุกท่านที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ จนการทดลองสำเร็จเรียบร้อย รวมทั้งขอขอบคุณ พี่ น้อง และเพื่อนร่วมสถาบัน ที่ช่วยเหลือทั้งกำลังกาย กำลังใจอย่างเต็มที่ มาโดยตลอด

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้ความรู้และช่วยเป็นแรงผลักดันให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

อโณทัย อุบลสวัสดิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 การส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน.....	13
2.1.1 ความหมายของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์.....	13
2.1.2 ประเภทของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์.....	14
2.1.3 ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน.....	18
2.1.4 การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน.....	25
2.1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียน.....	27
2.2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง.....	32
2.2.1 ความสำคัญของการให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	32
2.2.2 บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครอง.....	33
2.2.3 หลักการและแนวคิดในการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครอง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า	
2.2.4	โครงการให้การศึกษาแก่ผู้ประกอบการ.....	41
2.2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ผู้ประกอบการ.....	47
3.	วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
3.1	การเลือกตัวอย่างประชากร.....	52
3.2	การสร้างแผนการจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ประกอบการ.....	56
3.3	การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
3.4	การทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ประกอบการ.....	70
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	91
	บรรณานุกรม.....	101
	ภาคผนวก.....	108
	ประวัติผู้เขียน.....	201

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. วุฒิศึกษาของผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากร.....	53
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจก่อนการทดลองระหว่างผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	54
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้แก่บุตรของตน ก่อนการทดลองของผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	55
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนการทดลองเด็กก่อนวัยเรียนที่ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองและไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	55
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	74
6. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของผู้ปกครองที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	75
7. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองหลังการทดลองของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองและไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	76
8. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้แก่บุตรของตนก่อนและหลังการทดลองของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	77
9. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้แก่บุตรของตนก่อนและหลังการทดลองของผู้ปกครองที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง....	78
10. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้แก่บุตรของตนของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้.....	79

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง ของเด็กก่อนวัยเรียนที่ผู้ปกครอง เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	80
12. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ก่อนและหลังการทดลอง ของเด็กก่อนวัยเรียนที่ผู้ปกครอง ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	81
13. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง เด็กก่อน วัยเรียนที่ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง และเด็กก่อน วัยเรียนที่ผู้ปกครองไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	82
14. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมให้ความรู้ผู้ ปกครอง.....	83
15. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง.....	84
16. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อชุดฝึกปฏิบัติ.....	85
17. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมในชุดฝึกปฏิบัติ.....	87
18. พฤติกรรมของเด็กก่อนวัยเรียนขณะทำกิจกรรมในชุดฝึกปฏิบัติ.....	89

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1. แสดงโครงสร้างของกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง..... 67

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย